

article neutre que utilitzen quan no vols marcar el gènere d'una persona o et refereixes a algú de gènere no binari. Va ser una proposta dels col·lectius LGTB i feministes de Suècia ara fa 10 anys i va començar una mica a les palpentes, però s'ha generalitzat i inclús a la premsa es fa servir amb tota naturalitat.

I, mentre tant, aquí, quan es produeix un conflicte entre la norma lingüística i la voluntat de transgredir l'idioma, què cal fer?

Crec que quan és una opció ideològica ha de prevaler l'autoria. La persona que escriu és la que, coneixent-les, ha de decidir si transgredeix les normes. En la mesura en que hi hagi necessitat expressiva, es trobaran les maneres.

Amb les estadístiques a la mà, cada cop hi ha més violència de gènere entre adolescents. En què estem fallant en l'ensenyament?

Estem fallant a casa, que és el primer

lloc on s'apren. Els nens s'eduquen a casa sobre tot per l'exemple, no pel discurs. I si tu vols educar bé una persona, el millor que pots fer és actuar com creus que s'ha d'actuar. Però no crec que hi hagi un repunt de violència entre els adolescents, sinó més aviat que la nostra tolerància envers la violència està baixant. Per exemple, el control o la violència psicològica tot just ara comencem a veure-ho com a maltractament i quan jo tenia 15 anys estava absolutament naturalitzat. D'altra banda tenim més espais per denunciar-ho, i això està fent que molts joves pensin «això que li estan fent a aquesta em sembla fatal i resulta que a mi també m'està passant» i que es puguin autoexaminar.

T'has convertit en una veu mediàtica. En què t'ha condicionat?

Jo ho visc molt tranquil·la. En la mateixa mesura en que quan surt un senyor a la tele ningú pensa que representa a tots els senyors, espero que quan jo parlo

a la tele ningú pensi que represento a totes les senyores, o que represento a totes les bollereres, o a totes les pansexuals, o a totes les xarnegues, o a totes les del barri de Rocafonda. Entenc que em represento a mi mateixa, i prou. Però sí que m'ha donat l'oportunitat de parlar amb molta gent interessant, no concretament en els programes de televisió, que també, sinó en altres tipus d'espais, com congressos i xerrades, on he descobert gent amb qui reviso el meu pensament. Abans parlaves de *Feminisme de butxaca*, aquest llibre el vaig escriure fa tres anys i algunes coses que diu ara les penso diferent; de fet, a la setena edició, publicada aquesta primavera, hi ha algunes modificacions que són fruit d'aquests anys d'evolució. No em considero una hostatge de les meves paraules sinó fruit d'un procés de pensament que avança i que espero que d'aquí a 10 anys, mirant enrere, pugui dir «quines bajanades que deia la Bel del 2019»; vull seguir avançant. ■

El proper 28 de juny es celebrarà el 50è aniversari dels coneguts aldarulls de Stonewall, que van desembocar en un dels grans moviments socials de protesta i reivindicació del segle XX, el de les persones LGBTQ+, juntament amb el de les revoltes dels afroamericans i el de l'alliberament de les dones i origen dels feminismes contemporanis. El què va passar aquells dies va ser el desencadenant d'un lent però inexorable canvi de la relació entre les persones transsexuals i homosexuals amb la resta de la societat, ja que els primers van dir prou a dècades, segles!, de menyspreu i opressió. Però, què va passar exactament aquells dies?

28 DE JUNY DE 2019

50 ANYS DE LES REVOLTES DE STONEWALL

per Sergi Talló

La nit del divendres 27 de juny de l'any 1969 començava a entrar gent, com un dia més, al Stonewall Inn, un bar gai situat al carrer Christopher Street, 53, del barri de Greenwich Village, a la ciutat de Nova York.

Dol per la Judy Garland

Aquella nit, però, no era com les anteriors. No hi havia tanta festa ni alegria. Els clients habituals, gais, transsexuals, transvestits, nois del carrer i algun mafiós de poca volada, estaven de dol. Feia una setmana, l'anterior diumenge 22 de juny, havia mort la seva icona, l'actriu Judy Garland. Després d'una setmana de funerals, als quals hi van assistir 22.000 persones, la televisió preparava un programa especial per aquella nit. Els clients del Stonewall Inn només volien escoltar la seva música, recordar-la amb respecte i cantar les seves cançons.

El bar no era cap claustre de monges, tot sigui dit: pertanyia a la màfia (com la meitat dels bars de l'època), la qual estava confabulada amb la policia, cosa que tampoc és cap sorpresa. No tenia llicència per vendre alcohol però el servien igualment, això sí, rebaixat amb aigua.

Es coneguda la poca estima històrica de la màfia per als gais, i més tenint en compte que el seu propietari tenia una relació

La nit de Stonewall al cinema

Hi ha dues pel·lícules amb el mateix títol, 20 anys de diferència i 300 anys-llum de qualitat que cal tenir en compte. Una per veure-la, l'altre per evitar-la.

La primera és *Stonewall* (1995), del director britànic Nigel Finch, que retrata amb fidelitat i respecte la vida i els moments dels personatges al voltant de la nit dels fets. Mostra no només la gent que formava part de la fauna del Stonewall Inn, sinó també les diferents corrents dels col·lectius gais d'aquella època (com el moviment homofilic) i com afrontaven i discutien les diverses maneres de fer activisme polític. Les desclassades d'aquella època són les protagonistes de la mateixa.

20 anys més tard va estrenar-se *Stonewall* (2015), del director nord-americà d'origen alemany Roland Emmerich. Si tenim en compte que es el responsables de “fites” del setè art com *Independence Day* o *2012*, ja podem sospitar per on van els trets: agafa una història real, elimina tot el que consideris políticament incorrecte per una sala de cinema orientada a les famílies i fes-ne una pel·lícula amb personatges guapos, blancs i cisgènere. A la història l'hi han passat un *white washing* considerable fins a l'extrem que uns fets protagonitzats per dues dones transsexuals, una negra i una altra llatina, acaben, al film, protagonitzats per dos homes gais blancs. Serà una pel·lícula, però NO parla de les revoltes de Stonewall.

amb una persona trans* però, es clar, això esdevé un petit detall superflu quan es valoren els beneficis que un bar com aquest pot aportar.

Tot i així, les batudes policials eren habituals i les excuses molt variades, però tot i que sovint es donava la xivatada amb antelació, quan no arribava o no trobaven res entrava en acció l'homofòbia rampant de la policia i rebien els més indefensos: qualsevol gai, lesbiana o transvestit (segons la llei, portar més de dues peces del sexe contrari) podia acabar amb la seva foto de comissaria estampada al diari local el dilluns següent, a primera hora.

Ja arribada la matinada del dissabte, al voltant de la 1.20, la policia va irrompre al local per fer una de les seves enèsimes batudes.

Dues transsexuals al capdavant de la revolta

Aquella nit, però, no va ser suportada estoicament per la clientela del local. Era una nit especial. Amb la Judy Garland a la televisió, el dol encara dins i la sensació de comunitat que creava aquesta situació, van explotar contra l'opressió sense sentit, contra la falta de respecte i van fer que els crits, aquella nit, no s'ofeguessin amb un cop de porra.

Marsha P. Johnson i la seva amiga Sylvia Rivera, dues intimes amigues transsexuals i habituals del Stonewall, van liderar la revolta, que es va perllongar tres dies i a la que s'hi van involucrar 3.000 persones, que llançaven rajoles, pedres, parquímetres i bidons d'escombraries contra la policia. També monedes, com a acte de burla.

En alguns països, com el nostre, el 28 de juny es coneix simplement com el Dia de l'Orgull, però en d'altres, especialment anglosaxons, fan servir la més acurada expressió CSD, les sigles de Christopher Street Day.

Desclassades dins dels desclassats

Es malauradament conegut que les sigles que conformen el col·lectiu LGBTQ+ sempre han pecat de cert desequilibri en la seva representació i pes representatiu, especialment de la T, però en el cas de Stonewall això es converteix en una evidència flagrant.

Marsha P. Johnson i Sylvia Rivera eren dues desclassades dins dels desclassats: pobres, transsexuals, llatina una i negra l'altra, totes dues havien exercit al carrer. Van ser precisament aquestes dues persones, juntament amb d'altres com elles, que no posseïen res, les que més violentament es van enfrontar amb la policia, doncs no estaven disposades a deixar que els hi robessin l'única cosa que els quedava, la llibertat i la dignitat.

Marsha P. Johnson i Sylvia Rivera.

Menys d'un any després dels aldarulls, a principis del 1970, ambdues van fundar la Street Transvestite Action Revolutionary (STAR), organització creada originalment per donar suport i aixopluc a persones trans* i *drag-queens* sense sostre (tant Marsha com Sylvia havien viscut algunes temporades al carrer, i sabien què significava), que va acabar evolucionant en un moviment *queer* de suport en general, en especial quan va irrompre la sida entre els estaments més baixos i vulnerables dels carrers de Nova York.

Una mort mai aclarida

Ja des de molt aviat, la STAR denunciava que a mida que el nouvingut moviment LGBTQ+ s'anava tornant més *mainstream* i assimilacionista, les persones com elles quedaven relegades, doncs les polítiques que permetien avançar al propi moviment, basades en certa respectabilitat, automàticament les foragitaven del discurs, per ser el col·lectiu trans* i *drag-queen* massa «escandalós» per a segons qui.

Marsha P. Johnson va aparèixer morta l'any 1992 flotant prop dels molls del riu Hudson. Segons la policia va ser un suïcidi, però ni ells mateixos s'ho creien. Val a dir que mai s'ha investigat correctament el què va passar i gràcies a pressions dels grups d'activistes, l'any 2012 es va tornar a obrir el cas com a possible homicidi.

Sylvia Rivera va continuar lluitant fins al final, l'any 2002, en que va morir d'un càncer de fetsge.

Una coneguda activista va fer-ne la millor definició al anomenar Sylvia Rivera com «la Rosa Parks del moviment transgènere», i l'any 2005 se li va dedicar un carrer a Nova York, el Sylvia Rivera Way, a la intersecció entre els carrers Christopher i Hudson. ■

